

שיחת השבוע

יש חדש

שבת בין לאומית

בשבת זו יתאחד העולם היהודי בפרוייקט השבת הבין לאומי, שיזם הרב זאב גולדשטיין, רבה של דרום אפריקה. היוזמה שהתחילה ביוהנסבורג, ושקראה לציבור היהודי לשמור לפחות שבת אחת, התרחבה לרחבי העולם כולו. אישים מפורסמים מהעולם ומישראל הצטרפו ליוזמה והביעו את תמיכתם בקריאה לשמור את השבת.

אור ההלכה

לקראת יום השנה הראשון להסתלקות הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל הופיעה מהדורה חדשה של אור ההלכה - ספר ללימוד הלכה יומית, לצד מאמרים מהזוהר. טל' 02-5612121.

חגיגות החומש

בימים הקרובים יחלו בכפר חב"ד חגיגות החומש המסורתיות שמארגנים צעירי חב"ד. בחגיגות ישתתפו בע"ה אלפי תלמידי כיתות ב מכל רחבי הארץ, לרגל תחילת לימוד החומש בבתי הספר. הילדים ייהנו מסדרת חוויות, כמו מפגש עם סופר סת"ם, התנסות בכתיבה על קלף, ביקור בתערוכה ובמרכז למידה של מוצרי סת"ם, הפעלה בסדנה יצירתית, והעיקר - תכנית חווייתית מיוחדת בבית הכנסת, ובמרכז הוצאת ספר תורה, מתוך שירה וריקוד. כל ילד יקבל שי מיוחד בתום האירוע. את התכנית מפעיל בית אגודת חסידי חב"ד (770). הביקורים בהרשמה מראש בלבד. טל' 03-9606402.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
5:44	6:18	6:27	5:58
6:42	7:17	7:19	6:53

319 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 729-72-2770100 • פקס 729-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

יום של שחרור מן העבדות

פתאום אנחנו חוזרים להיות בני אדם שפויים, שיכולים לשבת בנחת בסעודה המשפחתית, לשוחח איש עם רעהו, ללמוד, לקרוא

קמפיין החוצות על מיזם השבת העולמית. שבת לנפש

עם התפתחות הטכנולוגיה החלה להישמע יותר ויותר השאלה למה אסור להדליק אור בשבת או להרתיח מים לקפה, בשעה שאלה נעשו פעולות קלות ופשוטות כליכך. בבסיס השאלה עמדה הנחה שאיסור הדלקת אש נבע מהקושי והמאמץ שהיו כרוכים בפעולה זו בימי קדם, אולם בימינו, כשהדבר נעשה בקלות ובפשטות, למה לא סור זאת.

חוזרים להיות בני אדם שפויים, שיכולים לשבת בנחת בסעודה המשפחתית, לשוחח איש עם רעהו, ללמוד, לקרוא. אין הפרעות, אין איתותים של מיילים או התרעות של מסרונים. היד אינה נשלחת אוטומטית אל העכבר! שקט, רוגע ושלווה יורדים עלינו.

השבת נועדה להביא את האדם לסוג של מנוחה השונה בתכלית מהמנוחה האנושית הפשוטה. מנוחת השבת איננה מנוחה של הגוף בלבד, אלא בעיקר מנוחה של הנפש. ביום הזה אנו מתנתקים לחלוטין מכל מושגי החולין של ימות החול ועוברים לעולם רוחני נאצל. עולם של לימוד ותפילה, של זמירות וקדושה. אין לנו דאגות: לא הבורסה, לא העסק, לא המכוננית, לא הגינה הזקוקה לטיפול, לא הנורה השרופה במרפסת. שבת היום. קודש לה'.

התנתקות מרוממת

דווקא ההתנתקות המוחלטת של האדם מעסקי החולין ביום השבת היא המרוממת אותו למנוחה עילאית וממלאת את מצבריו הרוחניים, כפי ששום דבר אחר אין בכוחו לעשות. כדי להגיע להרגשה זו יש להיכנס לתוכה של השבת; לנקות את המוח ואת הלב מטרדות היום יום; להיכנס לתוך התפילה, התורה, פרשת השבוע וכדומה. ארז חשים כמה היא נפלאה.

כדי לחוש את מהותה האמיתית של השבת צריך להבין את משמעותה האמיתית וליישם אותה באמת, כ"יום מנוחה וקדושה... מנוחת שלום, השקט ובטח; מנוחה שלמה שאתה רוצה בה".

האמת היא שהנחה זו בטעות יסודה. התיאור המקובל בדבר האש שהיו מבעירים בעבר על-ידי הכאת אבנים זו בזו נכון אולי לחברות אנושיות פרימיטיביות ביותר. באזורנו כבר לפני 3500 שנה היו מדליקים אש בשיטות נוחות הרבה יותר. בכל בית היה כלי מיוחד שבו נשמר רמץ לוחט (בעל יכולת להכיל אש זמן ממושך), והדלקת אש ממנו לא הייתה קשה מהבערת הכיריים בימינו. מכאן שהטעם לאיסור הבערת אש בשבת אינו קשור למידת המאמץ הכרוך בה.

הפעלת מכשירים בימינו נעשתה קלה עוד יותר. כבר אין צורך אפילו להרים מתג. אנחנו מפעילים כיום מכשירים באמצעות מגע אצבע קליל. אבל דווקא עכשיו כולנו מבינים עד כמה השביתה מהטכנולוגיה ביום השבת חיונית לבריאות הנפשית שלנו.

עבדי הטכנולוגיה

הטכנולוגיה הביאה ברכה עצומה, אך בה בעת יצרה עבדות קשה. היא הפכה את כולנו לעבדיה. אנחנו משועבדים לאמצעי התקשורת, למחשב ולטלפון הנייד. המשפחה יושבת לארוחת ערב, אך במקום לשוחח בנחת ולשתף זה את זה בקורות היום, טרודים בני הבית בטלפון שבידיהם. מעטים מצליחים לקבוע כללים הגוזרים ניתוק מן המכשירים האלקטרוניים אפילו לשעת הארוחה המשפחתית.

לכן דווקא בימינו אנו חשים את הברכה העצומה הטמונה בשבת - יממה שלמה בלי טכנולוגיה, בלי הפרעות, בלי הסחות דעת. פתאום אנחנו

לדבר נכון בשפות זרות

החוויה הרוחנית. הדבר דומה לאדם הלומד תורה ועוסק ב"שור שנגח את הפרה". על-ידי הלימוד הוא מקדש את המושגים הגשמיים, מלמעלה למטה.

מילים זרות בתורה

הדרך השנייה דומה לשימוש בשפות זרות לקדושה, כאשר זו מתאימה את עצמה לגשמיות ומדברת בשפתה. הדבר דומה לאדם המתגורר במדינה זרה, ובאמצעות חוקיה ושפתה הוא מקיים מסחר הגון על-פי כללי ההלכה וחושף קדושה בגשמיות מתוך הגשמיות עצמה. סגנון השפעה כזה נעשה 'מלמטה למעלה'.

דוגמאות לכך מצויות בתורה עצמה, שבה יש מילים בשפות זרות, כמו "יגר סהדותא", ועד שכמה חלקים מכ"ד ספרי הקודש נכתבו ארמית. לכן לעתיד לבוא לא יתבטלו השפות הזרות, אלא גם בהן תתגלה הקדושה, כנאמר: "אז אהפוך אל עמים שפה ברורה, לקרוא כולם בשם ה'".

(תורת מנחם תש"ג, כרך ב, עמ' 46)

אמרת השבוע

לשבח ולגנאי

אחד מחסידיו של רבי יחזקאל מקוזמיר נתמנה לרב בעיר אחת. קודם צאתו למלא את התפקיד נכנס אל רבו וביקש ברכה שיצליח לחיות בשלום עם כל בני עדתו.

אמר לו הצדיק: "התורה מעידה על נח שהיה 'איש צדיק תמים', ובכל זאת אמרו חז"ל ש'יש שדורשים אותו לשבח ויש שדורשים אותו לגנאי'. רב ומנהיג ציבור שאין לו מתנגדים והכול מהללים אותו, הדבר מוכיח שהוא נוהג בשקר ובחנופה ומוצא דרכים מחוכמות לשאת חן בעיני הכול.

"לעומת זה, מנהיג אמיתי, שהצדק והאמת נר לרגליו, אינו יכול תמיד לרצות כל אחד ואחד. מטבע הדברים יש מי שאינם מרוצים מצעדיו ומהחלטותיו, ואל לרב להתרשם מכך אלא ללכת בנחישות בדרך האמת."

פתגם חסידי

"שתיית יין יש שהיא נעשית לשם מצווה, אך כמו כל מצווה יש להיזהר שלא לעבור על 'בל תוסיף'" (רבי אברהם יעקב מסדיגורה)

את העולם ברא הקב"ה באמצעות השפה, שהיא כלי שמתאים את החיות הרוחנית לפרטי העולם הגשמי. שמו של כל נברא הוא מעין קוד רוחני שדרכו מנותבת מנת החיות המתאימה לו. בדורות הראשונים לבריאה הכירו בני-האדם את סודות השפה, וכאשר השתמשו בה הייתה החיות האלוקית חשופה לעיניהם. כשאדם היה קורא לאבן בשמה - היה מגלה את החיות הרוחנית הטמונה במילה 'אבן'.

להרעיף קדושה

אנשי דור הפלגה נענשו בנטילת לשון הקודש מהם. כעת, אם רצונם לגלות את האלוקות שבבריאה עליהם לדבר בשפות החולין למטרות של קדושה, וכך לגלות שגם השפה הזרה מקורה בקדושה, שכן הקב"ה הוא "בלל שפת כל הארץ".

בהיבט רחב יותר, שתי הגישות האלה מייצגות שתי דרכים כיצד להאיר את החולין שבעולם באור הקדושה. דרך אחת היא להשתמש בלשון הקודש. להרעיף על החולין קדושה כפי שהיא, בצורתה הטבעית, והחולין מושפע מעצם

בפרשתנו מסופר על חטאם של אנשי דור הפלגה, שביקשו למרוד בקב"ה באמצעות בניית מגדל בבל. הם דיברו שפה אחת ופעלו מתוך אחדות, והקב"ה העניש אותם באומרו: "הָכָה נִרְדָּה וְנִבְלָה שָׁם שְׁפָתָם, אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׁפַת רֵעֵהוּ. וַיִּפֶץ ה' אֶתֶם מִשָּׁם... וַיִּחְדְּלוּ לְבַנֵּת הָעִיר".

עד אז, בעשרים הדורות שחלפו מבריאת העולם ועד מגדל בבל, דיברו כל בני-האדם בלשון הקודש, והשתמשו בה לכל צורכיהם. רק לאחר חטא מגדל בבל יצר הקב"ה שפות רבות, וכך פירק את האחדות שנוצלה למטרות שליליות. אך נשאלת השאלה, איך ייתכן ששִׁפְּהָ קדושה כליכך שימשה למטרות חולין, ועד שהשתמשו בה למרוד בקב"ה?

קוד רוחני

ההבדל בין לשון הקודש לשפות האחרות הוא שהשפות האחרות הן למעשה מערכת סימנים מוסכמת בין בני-האדם כדי שיוכלו לתקשר ביניהם. לעומת זה, לשון הקודש לא נוצרה על-ידי בני-האדם, אלא היא שפתו של הבורא, ובאמצעותה הוא ברא את העולם.

מן המעיין

נח | מאת הרב אליעזר ברוד

מעלת התמימות

"אלה תולדות נח, נח איש צדיק תמים היה בדורותיו" (בראשית ו,ט). איזו מידה נעלית יותר, 'צדיק' או 'תמים'? הווי אומר ש'תמים' חשוב יותר, והוא ראייה: אם יש שתי חלות, אחת גדולה אבל פרוסה, ואילו השנייה קטנה ושלמה, מברכים על השלמה. נמצא שלתמימות ערך וחשיבות גדולים יותר.

(החזקה מלובלין)

שלמות כל היום

צדקתו בקיום רצון ה' יתברך הייתה בבחינת "תמים" - תמימות ושלמות. לא רק בשעה שלמד והתפלל, אלא במשך כל היום, גם בשעה שאכל ושתה ובשאר עיסוקיו במשך היום.

(לקוטי שיחות)

לא על הייחוס לבדו

"אלה תולדות - ללמוד שיעקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים" (רש"י). צדיק אינו מי שהוא בעל ייחוס, שאבותיו היו צדיקים, אלא מי שהוא עצמו מצטיין במעשים טובים.

(מאוצרנו הישן)

צדיק לבני-אדם

"נח איש צדיק תמים היה בדורותיו, את האלוקים התהלך נח" (בראשית ו,ט). נח זכה לתואר איש

צדיק מפני שהיה צדיק לא רק כלפי הקב"ה, אלא אף כלפי בני-אדם. לא רק "את האלוקים התהלך נח", אלא גם "תמים היה בדורותיו".

(רבי יצחק מוולוז'ין)

כוחה של אמונה

"ויבוא נח... מפני מי המבול" (בראשית ז,ז). מפרש רש"י: "אף נח מקטני אמונה היה, מאמין ואינו מאמין שיבוא המבול". זה כוחה של אמונה שעלידה מתקיים הדבר שמאמינים בו. לכן לא רצה נח להאמין שיבוא המבול.

(ה'אוהב ישראל' מאפטה)

להתפלל על העולם

מאחר שהקב"ה אמר לנח שהוא ובניו יינצלו מן המבול, לא התפלל על העולם והם אבדו במבול. לפיכך נקרא המבול על שמו, כפי שנאמר (ישעיה נד,ט) "כי מי נח זאת לי".

(זוהר)

דאגה לזולת

אם נח, אף שהיה צדיק ותמים, בכל זאת נקרא המבול על שמו, על שלא פעל עם אנשי דורו, על אחת כמה וכמה אחרי מתן תורה, כאשר "כל ישראל ערבים זה לזה", חייב כל אחד ואחד שלא להסתפק בעבודתו עם עצמו, אלא עליו לדאוג גם לזולתו ולעוזרו לו.

(הרבי מליובאוויטש)

הנער והדוד

מחוגי השעון התקדמו ועמם גברה הדאגה בליבו של ר' אברהם לייב דבורץ, חסיד חב"ד ומוהל, שעשה את דרכו למוסקווה. הדרך עודנה ארוכה, והחסיד חשש שלא יספיק להגיע לעיר לפני כניסת השבת.

כשעצרה הרכבת בתחנה הקרובה, סמוך לעיר צריצין (כיום וולגורד), ירד ממנה. נבוך עמד בתחנה. לאן יפנה? הלא צריצין ממוקמת מחוץ לתחום המושב שבו הורשו יהודים להתגורר, ובוודאי אין בה בנמצא בן ברית לעשות בחברתו את השבת.

בכליזאת פנה אל עוברים ושבים והתעניין אם מתגורר כאן יהודי. למרבה השמחה נענה בחיוב. "יש חייט אחד", הצביעו האנשים לעבר בית צנוע, "הוא יהודי".

ואכן, בעל-הבית אירח את החסיד בשמחה ובמאור פנים. החסיד, שהקפיד מאוד על כשרות המאכלים, העדיף לאכול מן הצידה לדרך שהביא עמו, אולם שמח לשוחח עם המארח. ואז שמע מפיו את הסיפור הזה:

ילדות קשה עברה על החייט. בגיל רך נחטף בידי חיילי הצאר ונהפך ל'קנטוניסט' - ילד שגוייס בכפייה ומשרת בצבא הרוסי. ל'קנטוניסטים' נועדו חיים מנותקים מכל סממן יהודי. אביו עשה כל מאמץ לשחררו. בין היתר הפעיל את גיסו, יהודי נכבד שהתגורר במוסקווה והיה בעל קשרים ענפים עם בכירים בשלטון.

בתוך כך חלפו חודשים רבים, ולבסוף נודע לגיס שהנער מוחזק במוסקווה, בבסיס צבאי. הוא ניגש לבסיס ושוחח עם המפקד בניסיון לשכנעו לשחרר את הנער. "אתה בוודאי מבין שלא תפסיד מכך", אמר למפקד, ורמז למנת שוחח הגונה שייקבל. המפקד תאב-הממון ניאות. הוא זימן את הנער והציגו לפני הדוד.

אלא שכאן קרתה תקלה. "אני דודך!", קרא הגיס הנרגש, "באתי להחזיר אותך הביתה!". הנער העווה את פניו. "לא רוצה! אני שונא את ה'יודים'! [=היהודונים]". הגיס נדהם מהמהירות שבה הצליחו הרשעים להחדיר בלב הנער את השנאה ליהודים.

הדוד לא אמר נואש. הוא החליט להניח כעת לנער, אך ביקש ממפקד הבסיס להכין את הנער לקראת ביקורו הבא, בעוד חודש. בחלוף הזמן הזה שב הדוד לבסיס. כעת היה

ליבו של הדוד התרונן. הוא נטל את הנער ויצא עמו מן הבסיס. לפתע, באמצע הדרך, החל הנער לבכות. "אינני רוצה ללכת איתך, אני שונא את ה'יודים'". שוב הופיעה בעיניו אותה אש זרה שהייתה בפגישתם הראשונה.

יחסו של הנער שונה. בדמעות סיפר לדוד על המכות הקשות שהוא סופג על כל צעד ושעל, ועל היחס האכזרי של המפקדים אליו ואל חבריו. "אם אני נכשל במאמץ לתפור כפתור בבגד - אני מקבל מכות רצח", סיפר. "אני רוצה ללכת איתך!".

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

גאולה בתיבה

כבר אלפי שנים העולם מצפה לזמן הגאולה, אבל האמת היא שכבר הייתה שנה אחת שבה שלט מצב דומה לזה שישורר בימות המשיח. שנה זו, למרבה ההפתעה, הייתה בשנת המבול. ה'עולם' לא היה אז אלא תיבת נח. בתיבה שרתה אווירה מעין זו שתשרור בעולם בימות המשיח.

דבר זה מתחייב גם מהמציאות הפשוטה: הלא בתיבה שהו כל מיני החיות והבהמות שבעולם. מכל מין הונס לתיבה זוג אחד בלבד (חוץ מהבהמות הטהורות, שמכל מין היו שבעה זוגות). אם אחד מהם היה נטרף או מת - הייתה באה כליה על כל המין. מכאן שבהיות בתיבה לא טרפו החיות הרעות זו את זו ואף אחת מהן לא מתה - מעין המצב שיהיה בתקופת הגאולה, כאשר יגור זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ ויבולע המוות לנצח.

[אמנם כתוב בתורה שנח נצטווה להכין "קינים" בתיבה, וכפירוש רש"י: "מדורים מדורים לכל בהמה וחיה", אבל קשה לפרש שהכוונה לכלובים סגורים ממש, כמקובל בגני החיות. סוג כזה של כלובים היה מצריך שטח עצום, גדול לאין שיעור משטחה של התיבה, וכמוכן היה מחייב צוות גדול של עובדים, כדי לטפל בכל החיות והבהמות. העובדה שהתיבה הספיקה לכולם ודיי היה בנח ובבניו כדי לטפל בכולם, מוכיחה שבתיבה היו תנאים שונים לחלוטין מן הקיימים כיום בין החיות והבהמות, כפי שנאמר על תקופת הגאולה: "ונער קטון נוהג בם"].

דעת אלוקית

כאן אנו רואים שוב את החיבור - המתמיה לעיתים - בין טוב מופלא ביותר לבין מצבים של צער וחורבן. הגילוי המופלא הזה, שהאיר בתיבת נח, התקיים דווקא בשעה שהעולם כולו נשטף ונהרס על ידי המבול. חיבור זה מעיד על הכוונה הפנימית, הנסתרת, של החורבן - ליצור תנאים להתגלות עצומה לאין-ערוך.

מוסבר בתורת החסידות (אור התורה בראשית ג, עמ' תרלד; 'זככה תרל"ז' פרקים צה"ו. ובהרחבה בליקוטי שיחות כרך כה, עמ' 29) שבתיבת נח שרתה הארה עצומה של דעת אלוקית. דעת זו שינתה את כל המציאות בתיבה, כשם שלעתידי לבוא ישתר מצב של "לא יָעו ולא ישחיתו בכל הר קודש", משום ש"מלאה הארץ דעה את ה'".

הכנת העולם

במשמעותו הפנימית היה המבול בבחינת מקווה טהרה, שעיקר תפקידו היה לטהר את הארץ מטומאתה. העולם שלפני המבול השחית את הארץ וטימא אותה, כפי שנאמר: "מלאה הארץ חמס". העולם היה רווי כוחות טומאה רבי עוצמה, שטימאו את הארץ והשחיתו אותה. טהרתו של העולם נעשתה על ידי המבול. ארבעים ימי הגשם היו בדוגמת מי המקווה המטהרים בארבעים סאה. המבול שטף והעביר את רוח הטומאה שהייתה בארץ, וכך טוהר העולם והוכשר לקיים עליו חיים חדשים.

עוד מוסבר, כי המבול היה הכנה לקראת הגאולה. העולם שלפני המבול לא היה כלי ראוי להשראת הקדושה האלוקית, אך על ידי המבול נעשתה ההכשרה הראשונית, שכאשר יהודים ילמדו תורה ויקיימו מצוות, תוכל הקדושה להתפשט גם בתוך המציאות הגשמית של העולם, ובכך יתקדש העולם ויוכשר לקראת תכליתו העתידית.

לכן דווקא בשנת המבול האירה בתיבת נח הארה מעין זו שתאיר בימות המשיח, כדי לבטא בכך את ייעודו העיקרי של המבול - לטהר את העולם ולהכשירו לקראת הגאולה. בשנת המבול זו הייתה התגלות חד-פעמית, שבאה מלמעלה, אך בתקופת הגאולה, לאחר שהעולם הוכשר וזוכך במשך תקופת הגלות, תיהפך התגלות זו למצבו הטבעי של העולם, שהקדושה האלוקית תקיף אותו "כמים לים מכסים".

בקושי רב עלה בידי הדוד לשכנע את הנער לבוא עמו אל ביתו. הוא העניק לו מתנות ופייס אותו בדברים, ואף הבטיח לו שייקח אותו אל רבו, ה'צמח צדק' מליובאוויטש. למשמע ההבטחה התרצה הנער. הביקור המיועד אצל הרבי סקרן אותו.

זה היה בין יום הכיפורים לסוכות, וחצרו של הרבי הקמה מחסידים שהתרוצצו אנה ואנה. דודו של הילד הצליח להתקבל אצל הרבי ל'יחידות', ושח לפניו את מה שקורה לאחיינו הקנטוניסט.

כעת המתין הקהל, ובו הנער והדוד, לצאתו של הרבי מחדרו. לפתע עבר רחש של התרגשות בין החסידים. הרבי יוצא! הנער הביט לעבר חדרו של הרבי, והנה - הדלת נפתחה ודמותו ההדורה של הרבי נתגלתה לעיניו. פניו הזכות והטהורות של הרבי זקנו הצחור שיוו לו מראה של מלאך, והעבירו התרגשות בליבו. "מעיי התהפכו למראה הרבי", סיפר החייט לר' אברהם לייב דבורץ.

לפתע פרץ בבכי נסער והחל לזעוק בקול רם: "אני רוצה להיות יהודי! אני רוצה להיות יהודי!". קול הבכי והצעקות הגיעו לאוזניו של הרבי. הוא נפנה לעבר הנער הדומע והנרגש, ואמר לו ברכות: "לדי, עליך לנסוע לעיר ויטבסק, שם תלמד כיצד לחיות כיהודי. רכוש לעצמך מקצוע שיוכל לפרנס אותך, ובעזרת השם תזכה להקים בית נאמן בישראל".

ואכן, הנער נשלח לוויטבסק וחזר אל חיק היהדות. בתוך כך נעשה שוליה של חייט ולמד את המקצוע, עד שנעשה חייט מוכשר. בזכות מקצועו, חתם את סיפורו, הוא מורשה להתגורר מחוץ לתחום המושב, וכאן, בצריצין, הקים משפחה כשרה, כברכת הרבי.

ר' אברהם לייב דבורץ נפעם למשמע הסיפור. בצאת השבת נפרד לשלום ממארחו, הודה לו על האירוח ושם את פעמיו לתחנת הרכבת.

בהגיעו למוסקווה פנה לבית הכנסת. בתום התפילה ניגש אליו יהודי זקן, בעל חזות חסידית, ונתן לו ברכת 'שלום עליכם' לביתו. הוא אף הזמינו להתארח בביתו בשבת הקרובה.

ר' אברהם לייב דבורץ נענה בשמחה. גם באותה שבת התעקש שלא לאכול ממאכלי הבית, והסתפק במזון שהיה עמו. "אספר לך סיפור מעניין", פתח בעל הבית, ואז החל לספר לאורחו סיפור מוכר, על ילד קנטוניסט ששחרר על ידו מהצבא... להפתעתו של ר' אברהם לייב התחוויר לו שמארחו אינו אלא דודו של החייט, שבביתו התארח בשבת שעברה...

חדר הבקרה של השמיטה

בשמיטה הקודמת וכעת הם השתכללו הרבה יותר."

משגיה באוויר

הרב ברגמן מספק הצצה: "אנחנו מציינים חקלאים באזורים רגישים בתיק מיוחד ובו מערכת מתוחכמת שיש בה מצלמה, ג'יפייס ומיקרופון איכותי. אנחנו יודעים בכל רגע נתון היכן נמצא החקלאי ורואים מה קורה בשטח - בכל שלב ושלב, עד הגעת המשאית עם הסחורה למקום בטוח, שבו נוכל להחתים את הסחורה.

"בקרוב", הוא חושף, "נתחיל להשתמש ב'רחפנים' - מעין מסוק קטן, המתרומם לגובה של כמה מטר. למכשיר מחוברת מצלמת וידאו איכותית". הוא מוסיף עוד פרט אבל מכסה טפחיים: "יש לנו עוד מנגנון שנותן לנו מידע בזמן אמת, אבל אני מעדיף לא לחשוף אותו כדי שלא לסכן אותו".

לא לסחטנות

הרב ברגמן ער לתופעת הקפצת המחירים, מתוך ניצול הביקוש לסחורה מהודרת בשנת השמיטה. "בסופו של דבר השוק התחרותי עושה את שלו והמחירים מתאזנים", הוא אומר. "מניסיוני בשמיטות האחרונות אני יכול לומר שכל מי שניסה לעשות קופה על חשבון אנשים פשוטים, לא הרוויח מזה. אנחנו, כגוף כשרות,

יש להם 'רחפנים', מצלמות משוכללות ואמצעי מעקב מתקדמים. הם פועלים יום ולילה מחדר בקרה מקצועי. עיניהם עוקבות אחר כל התרחשות. לא, לא מדובר ביחידה מסווגת של השב"כ, אלא במחלקה למצוות התלויות בארץ של בד"ץ העדה החרדית, הממונה בין השאר על כשרות פירות וירקות בשנת השמיטה.

בראש המחלקה עומד הרב מאיר-דוד ברגמן. בפתח השיחה הוא מעדכן אותנו על אירוע טרי: "קיבלתי עכשיו דיווח מטירה, על ניפוץ חלונות הרכב של אחד המשגיחים שלנו. בנס הוא הצליח לצאת משם במהירות".

מעקב צמוד

כבר שנתיים מתכננים הרב ברגמן וצוות המשגיחים שעמו לשנת השמיטה. "הפעילות מתחילה בביצוע בדיקות מקיפות הקשורות לבעלות על שטחי חקלאות - כדי לוודא שהקרקעות שייכות ללא יהודים. כמוכן נדרש פיקוח על פירות וירקות הגדלים בכמה אזורים בערבה, שיש להם דין של חו"ל, כדי להבטיח שהם אכן גדלו שם ולא הובאו ממקומות אחרים".

הקושי הגדול הוא בפיקוח על גידולים בשטחים ערביים. "לצערנו אי אפשר להיכנס לכל מקום בביטחון", מתנסח הרב ברגמן בזהירות. "אנחנו נעזרים באמצעים טכנולוגיים מגוונים, שמסייעים לנו בפיקוח. התחלנו להשתמש באמצעים האלה

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

אמן באמצע ההלל

שאלה: האם מותר לענות אמן באמצע קריאת ההלל?

תשובה: בימים שקוראים הלל שלם, נפסק בשולחן ערוך: "ואין מפסיקין בו, אלא כדרך שאמרו בקריאת שמע...". ובימים שקוראים חצי הלל, נפסק שם: "שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם, אבל בעניין אחר לא יפסיק". וב'פרי חדש' שם כתב, שאמצע הפרק ו'בין הפרקים' דינם שווה בזה.

בשאלות ותשובות 'ביעי אומר' הסיק מזה שב'חצי הלל' מותר לענות כל אמן, גם של 'תתקבל' ועל ישראל, עוד יותר מבפסוקי דמורה. אמנם העירו על זה שחידוש זה לא נזכר בפוסקים, ועוד, שבפרטי פסוקי דמורה יש מנהגים שונים (ולכן מותר לענות בהם 'אמן' של ברכות, מכיוון שגם היא "כעין זמרה"). אבל מצוות הלל היא - לשבח את ה' בפסוקים מסויימים דווקא, וכדברי התוספתא: "ההלל אין

הרב ברגמן (צילום רקע: ערוץ יהדותון)

איננו מתערבים במסחר, אבל אם משהו מפקיע מחירים, אנחנו פוסלים לו את הסחורה, עד שיריד את המחיר".

לסיום, משתף הרב ברגמן בסיפור שהוא עצמו היה עד לו בשמיטה הקודמת: "חקלאי שהתגורר בוורד יריחו החליט להשביט את שדותיו בשנת השמיטה. חבריו לעגו לו, אך הוא לא נרתע ודבק בהחלטתו. שנה לאחר מכן פקדה מכה קשה את כל ענף החצילים בארץ. אותו חקלאי היה אחד היחידים ששיוקו חצילים. הוא קיבל מחירים מצויינים ופיצה את עצמו על כל מה שהפסיד כביכול בשנת השמיטה".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

פוחתין ממנו ואין מוסיפין עליו", ולכן דינו כברכות קריאת שמע, שגם הן שבח והודיה לה, אבל לא כל אמן מותר לענות בהן.

ובפרט לדעת הרמ"א ואדמו"ר הזקן, שמברכים על חצי הלל, הרי ההלל הוא רצף אחד, והברכה האחרונה של ההלל דומה לברכות קריאת שמע ולברכת ישתבח, בכך שאינן פותחות ב'ברוך' מכיוון שהן נחשבות "ברכה הסמוכה לחברתה" לברכה הראשונה.

מקורות: ברכות י"א. ב"י ושו"ע או"ח סי' תכב ס"ד וסי' תפח ס"א. יביע אומר ח"ב סי' לב, וילקוט יוסף סי' תכב ס"ז. הפסק בתפילה פ"ד הערה 32 ובמילואים. וע"ע אשי ישראל פל"ט סמ"ו ופמ"א ס"ט.

תיקון טעות: במדור הקודם נפלו טעויות בתאריכי איסור ספיחים. התאריכים הנכונים: חסה - סוף תשרי. קישוא, פטרוזיליה עלים - אמצע מרחשוון. שמיר - סוף מרחשוון. לפת, צנון - תחילת כסלו.

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1:718-6041020

יש מה לספר!

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורטמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020